

Eenvoudige portefeuillescan binnenklimaat op scholen (PO/VO)

Om op gemeentelijk en/of bestuurlijk niveau een eerste portefeuillebeeld te krijgen omtrent het binnenklimaat op scholen, kan de eenvoudige portefeuillescan binnenklimaat gebruikt worden. Door middel van deze eenvoudige scanmethodiek worden de indicatoren CO₂-concentratie en binnentemperatuur op basis van onderstaande drie prestatiecategorieën ingedeeld:

Signaalkleur	Prestatie indicatie*	Indicator ventilatie o.b.v. CO ₂	Score	Weging**	Indicator binnentemperatuur	Score	Weging**
Groen	Voldoende / Goed	0 – 1000ppm	3	0,7	19 – 24 gr. C	3	0,3
Geel	Matig / Voldoende	1001 – 1400ppm	2	0,7	18 – 25 gr. C	2	0,3
Rood	Onvoldoende	> 1400ppm	1	0,7	<18 / > 25 gr. C	1	0,3

Door op alle scholen uniform te meten ontstaat een eerste portefeuillebeeld, dit beeld kan vervolgens gebruikt worden voor het bepalen van vervolgstappen. Denk daarbij dan aan de keuze voor het bepalen van prioriteiten, een bepaald type verdiepend vervolgonderzoek of als onderdeel van IHP-proces. Deze indicatoren worden gedurende een vooraf bepaalde periode in de scholen in beeld gebracht, waarbij getracht wordt dit tijdens normale representatieve perioden en normaal gebruik van voorzieningen uit te voeren. Leerkrachten of ondersteuners kunnen de metingen zelf uitvoeren in het klaslokaal. Hierbij zijn hulpmiddelen beschikbaar zoals een minilogboek om bij te houden welke voorzieningen zoals ramen of mechanische ventilatiesystemen bediend worden gedurende de meting.

Gemeenten en schoolbesturen kunnen op lokaal niveau zelf kiezen hoe lang ze de metingen uitvoeren, het advies daarbij is om dit minimaal 2 weken (10 lesdagen) uit te voeren. Omdat de metingen door de scholen zelf uitgevoerd kunnen worden is de aanvullende belasting voor de leerkrachten of ondersteuners laag. Het Hulpteam Optimaal Ventileren kan de scholen daarbij ondersteunen door vooraf gerichte ventilatie instructies te geven in het klaslokaal. Scholen en gemeenten kunnen daarbij uiteraard ook de hulp van eigen samenwerkingspartners zoals binnenmilieu experts, ingenieursbureaus, Arbodiensten of anderen inroepen.

N.B. Een zeer nauwkeurig beeld is in deze fase nog niet noodzakelijk omdat het slechts een eerste beeld hoeft op te leveren. Indien er van scholen vooraf al bekend is dat ze in de optimale categorie scoren kan ervoor gekozen worden deze niet in de metingen mee te nemen. Let er dan wel op dat ook in nieuwe gebouwen binnenklimaatklachten kunnen bestaan, bijvoorbeeld bij storingen, slecht onderhoud of warmtestapeling.

Voorbeeld eenvoudig portefeuillebeeld

Naam school	CO ₂ (ppm) margegebied	Temp (gr.C) margegebied	Indicatieve score	Prestatie indicatie*
School 1	>1400	<18 / >25	3,0	Onvoldoende / slecht
School 2	>1400	18-25	2,7	Oonvoldoende
School 3	>1400	19-24	2,4	Matig
School 4	1000-1400	<18 / >25	2,3	Matig / voldoende
School 5	1000-1400	18-25	2,0	Voldoende
School 6	1000-1400	19-24	1,7	Voldoende / redelijk
School 7	<1000	<18 / >25	1,6	Voldoende / goed
School 8	<1000	18-25	1,3	Optimaal / goed
School 9	<1000	19-24	1,0	Optimaal / zeer goed

* Let op! De prestatie indicatie wil niet zeggen dat er direct een voor de gezondheid gevaarlijke situatie is ontstaan. Het geeft aan dat er een indicatie is dat het binnenklimaat geoptimaliseerd kan worden. CO₂-waarden bij 400ppm achtergrondconcentratie.

Tool

Kenniscentrum Ruimte-OK heeft een tool beschikbaar waarmee het portefeuillebeeld inzichtelijk gemaakt kan worden. Vraag deze tool aan via ventilatie@ruimte-ok.nl of telefonisch via 0800 – 022 44 02 (deze tool wordt op korte termijn als download toegevoegd aan de site www.ventilatiehulp.nl).

Nauwkeurigheid

Belangrijk bij het gebruik van de eenvoudige portefeuillescan is dat deze niet zeer nauwkeurig uitgevoerd hoeft te worden omdat slechts met ruwe indicatoren voor vervolgonderzoek wordt gewerkt.

Informatie

Zie voor verdere informatie www.ventilatiehulp.nl of de [Handreiking Optimaal Ventileren](#). Contactinformatie helpdesk: ventilatie@ruimte-ok.nl / 0800 – 022 44 02.

Bijlage 1: Aanvullende uitleg van de indicatoren en de meetwijze

1. Indicator kooldioxide (CO₂)

Aanwezig in een klaslokaal ademen kooldioxide (CO₂) uit en dit kun je gemakkelijk meten. De hoeveelheid CO₂-concentratie in een lokaal geeft een indicatie van de mate van luchtverversing die in een klaslokaal plaatsvindt. Buiten is de CO₂-concentratie immers lager (vanaf 400ppm) en zodra frisse buitenlucht via ventilatie naar binnen wordt gebracht en vervuilde lucht wordt afgevoerd daalt de CO₂-concentratie van de binnenlucht. CO₂ is dus zelf niet gevaarlijk in de concentraties waarbinnen het in Nederland in klaslokalen wordt aangetroffen (eerste risico pas vanaf 5000ppm), het gaat dus vooral om een eerste indicatie over de mate van luchtverversing. De bijbehorende signaalwaarden (1000ppm en 1400ppm) kunnen gebruikt worden om bepaalde ventilatie acties op af te stemmen.

Margegebieden

In deze eenvoudige scanmethode wordt gewerkt met margegebieden waarbinnen de CO₂-concentratie zich gedurende het grootste deel van de dag bevindt. Is de CO₂-concentratie 95% van de tijd onder de 1000ppm, dan scoort het lokaal groen (optimaal), zit de CO₂-concentratie tijdens het gebruik van de lokalen tussen de 1000 en 1400 ppm dan scoort het lokaal matig, zit de CO₂-concentratie boven de 1400ppm dan scoort het lokaal onvoldoende. Een piek van ongeveer een half uur (5% van de tijd) in een hogere categorie is daarbij niet direct een score in een hoger margegebied. Meer dan een half uur hoger wat niet met eenvoudige ventilatieacties is op te lossen maakt dat de score wel hoger wordt. Dit geeft een eerste grove indicatie over de prestatie van de ventilatie in het klaslokaal.

Wijze van meten

Scholen met een CO₂-meter met monitoringsfunctie kunnen dit gemakkelijk meten door naar de data van de voorgaande 2 weken (10 lesdagen) te kijken. Kies voor de referentie meetperiode bij voorkeur een periode met een gemiddeld weerbeeld (geen storm, hittegolf of strenge vorst), meet bij voorkeur in twee lokalen met volle bezetting en maak op normale wijze gebruik van de voorzieningen voor luchtverversing en spui ventilatie. Kies een CO₂-meter van goede kwaliteit en plaats deze op een optimale plek in het lokaal ([zie Handreiking CO₂-meter](#)).

2. Indicator temperatuur

Alleen goed ventileren in het klaslokaal is niet voldoende, als daarbij de binnentemperatuur onder de 18 graden zakt is het lastig om goed les te blijven geven en ontstaan er comfortklachten. Dit is ongewenst. Het is daarom belangrijk om het gehele binnenklimaat optimaal te maken, dus zowel zorgen voor luchtverversing als ook voor optimalisatie van de binnentemperatuur. Het is daarbij ook mogelijk om naar andere comfortbepalende factoren te kijken zoals bijvoorbeeld luchtsnelheden, in deze eerste scanmethode wordt alleen naar de temperatuur gekeken waarna een breder vervolgonderzoek ingezet kan worden.

Margegebieden

Voor de binnentemperatuur wordt gewerkt met drie margegebieden: Frisse Scholen klasse B = goed, Frisse Scholen Klasse C = voldoende, lager of hoger dan FS-B is onvoldoende. De keuze voor deze drie gebieden is gemaakt op basis van het Programma van Eisen Frisse Scholen 2021 (normatieve wintertemperatuur). Er is hier gekozen voor de normatieve wintertemperatuur, omdat de zomertemperatuur werkt met een glijdende temperatuurschaal die mee oploopt met de buitentemperatuur. Dit is niet eenvoudig in beeld te brengen. Daarnaast kan in de zomer gemakkelijker met ramen en deuren open doorgelucht worden en is het ventilatiebeeld daardoor sowieso optimaler (er kan immers makkelijker aanvullend gelucht worden). Om die reden wordt voor deze eenvoudige methodiek gewerkt met de marge normatieve wintertemperatuur. Uiteraard kunnen scholen en gemeenten ervoor kiezen om alsnog met de normatieve zomertemperatuur te werken.

Bron indicator: [PvE Frisse scholen wintertemperatuur FS – B / FS - C](#).

Wijze van meten

De temperatuur wordt tegelijkertijd met de CO₂-concentratie gemeten. Moderne CO₂-meters kunnen vaak ook gelijk de temperatuur meten. Kies bij voorkeur voor een meter met monitoringsfunctie zodat de data eenvoudig inzichtelijk te maken zijn. Meet bij voorkeur 2 weken (10 lesdagen), maar kortere meetperioden zijn mogelijk. Meet op dezelfde wijze als voor de CO₂-meting, dus is twee volle klaslokalen, bij een gemiddeld weerbeeld en bij normaal gebruik van de voorzieningen voor luchtverversing/spui ventilatie, normale bediening van de verwarming (radiatoren niet geheel uit of aan, maar rustig in de gewenste stand zetten) en tijdige bediening van de zonwering. Vraag het [Hulpteam Optimaal Ventileren](#) voor ondersteuning in het klaslokaal.

Hulpmiddelen

Minilogboek

Zorg er bij voorkeur voor dat tijdens de meting ook het minilogboek wordt bijgehouden (zie bijlage 2). In dit logboek kan de leerkracht ieder uur bijhouden welke roosters, ramen, deuren of schakelaars van de mechanische ventilatie bediend zijn. Dit geeft naderhand meer gedetailleerde inzage in het verloop van het binnenklimaat, op basis van gebruik en bediening van de aanwezige voorzieningen.

Tool

Kenniscentrum Ruimte-OK heeft een tool beschikbaar waarmee het portefeuillebeeld snel inzichtelijk gemaakt kan worden. Vraag deze tool aan via ventilatie@ruimte-ok.nl aan of telefonisch via 0800 – 022 44 02 (*deze tool wordt op korte termijn toegevoegd aan de site www.ventilatiehulp.nl - zie kennisitems*).

Let op!

- Een overschrijding van de CO₂-signaalwaarden wil niet zeggen dat er direct een ernstig gezondheidsrisico aanwezig is in het klaslokaal. Het geeft een indicatie dat er beter geventileerd kan worden, of dat eventueel aanvullende maatregelen voor structurele optimalisatie noodzakelijk zijn (hanteer bronaanpak). De genoemde signaalwaarden zijn van toepassing bij een buitenluchtconcentratie van 400ppm, in stedelijk gebied en bij bepaalde weeromstandigheden kan de buitenluchtconcentratie oplopen tot soms 600ppm of hoger.
Bron: [RIVM](#).
- Optimaal ventileren doe je door op de juiste manier en het juiste moment gebruik te maken van de aanwezige voorzieningen voor luchtverversing en spuiventilatie. Zorg dat de leerkrachten, leerlingen en ondersteunend personeel bekend is met de in het klaslokaal aanwezige voorzieningen en weten hoe en wanneer ze hiermee moeten starten met ventileren. De CO₂-meter en de instructiekaart in de klas kan daarbij helpen. Vraag eventueel het [Hulpteam Optimaal Ventileren](#) voor ondersteuning en instructie in het klaslokaal.

Zie voor verdere informatie www.ventilatiehulp.nl of de [Handreiking Optimaal Ventileren](#).
Contactinformatie helpdesk: ventilatie@ruimte-ok.nl / 0800 – 022 44 02.

Samenvatting eenvoudige meetwijze

- Meet bij voorkeur gedurende 2 weken (10 schooldagen) met de CO₂-meter met monitoringsfunctie de CO₂ concentratie in het klaslokaal. Een kortere periode is uiteraard ook mogelijk, maar maakt het beeld minder nauwkeurig.
- Kies bij voorkeur een CO₂-meter die ook direct de temperatuur kan meten en monitoren, gebruik anders een aanvullende temperatuurmeter.
- Gebruik een kwalitatief goede meter. Zie voor tips de [Handreiking Optimaal Ventileren met de CO₂-meter](#);
- Zorg dat er tegelijkertijd een minilogboek wordt bijgehouden waarin per uur wordt bijgehouden welke ramen, spuivoorzieningen of deuren worden bediend (zie bijlage 2).
- Meet bij voorkeur in twee lokalen met volle bezetting en kies lokalen met het minst optimale ventilatiesysteem, de hele school moet immers goed geventileerd worden.
- Meet bij voorkeur niet tijdens hittegolven, strenge vorstperioden of weeralarmen/stormen, dit geeft geen goed indicatief beeld voor het verwachte verloop gedurende het gehele schooljaar (indicatief beeld).
- Laat de docent op een normale wijze gebruik maken van de aanwezige voorzieningen. Dus mechanische ventilatie in normale stand en bedienen volgens voorschriften, luchtroosters in de gevel gewoon open laten, ventileren van boven naar beneden dus eerst door middel van klepramen/kantelramen boven 1,80 m. te openen* en tussen de les door of in de pauze doorluchten met ramen/deuren even 5 à 10 minuten tegenover elkaar open.
- Is er geen CO₂-meter met monitoringsfunctie beschikbaar? Meet dan door middel van een CO₂-meter en temperatuurmeter en vul het eendaagse meetformulier (bijlage 3) in. Dit kan meerdere dagen achter elkaar herhaald worden.
- Het heeft de voorkeur dat scholen binnen de gemeente voor een uniform portefeuillebeeld de meting zoveel als mogelijk op dezelfde wijze uitvoeren. Maak hier met elkaar afspraken over.

* Indien er geen ramen boven 1,80 m. zijn zoals in oudere gebouwen, met de beschikbare ramen ventileren.

Indicatieve score binnenklimaat

Score totaal	Prestatie indicatie***	Mogelijke vervolgactie (handelingsperspectief)
1,0	Optimaal / zeer goed	Blijf optimaal ventileren
1,3	Optimaal / goed	Blijf optimaal ventileren, let op de binnentemperatuur
1,6	Voldoende / goed	Optimaliseer binnenklimaat waar gewenst, maak gebruik van de kennisdocumenten
1,7	Voldoende / redelijk	Optimaliseer binnenklimaat waar gewenst, maak gebruik van de kennisdocumenten
2,0	Voldoende	Optimaliseer binnenklimaat, maak gebruik van de kennisdocumenten, vraag eventueel het hulpteam aan op locatie
2,3	Matig / voldoende	Optimaliseer binnenklimaat, maak gebruik van de kennisdocumenten, vraag eventueel het hulpteam aan op locatie
2,4	Matig	Optimaliseer binnenklimaat, vraag het hulpteam aan op locatie, maak een plan van aanpak, gebruik eventueel SUVIS-/maatwerkregeling
2,7	Onvoldoende	Optimaliseer binnenklimaat, vraag z.s.m. het hulpteam aan op locatie, maak een plan van aanpak, gebruik eventueel SUVIS-/maatwerkregeling
3,0	Onvoldoende / slecht	Optimaliseer binnenklimaat, vraag z.s.m. het hulpteam aan op locatie, maak een plan van aanpak, gebruik eventueel SUVIS-/maatwerkregeling

N.B. Indien een school hoog (dus onvoldoende) scoort, wil dat niet automatisch zeggen dat er altijd bouwkundige of installatietechnische werkzaamheden noodzakelijk zijn. Het is een indicatie dat het binnenklimaat geoptimaliseerd kan worden. Soms kan dit door middel van eenvoudige maatregelen zoals betere en tijdige bediening en/of optimalisatie van schoonmaak en onderhoud (spoor 1 en spoor 2 maatregelen). In bepaalde gevallen zijn verdergaande maatregelen noodzakelijk zoals structurele ingrepen ter uitbreiding of vernieuwing. Maak hier een plan van aanpak voor en betrek daar deskundige partijen bij. Het Hulpteam Optimaal Ventileren kan helpen de maatregelen in de uitvoeringsspooren op te delen.

Breder portfeuille inzicht

In de eenvoudige scanmethodiek kunnen ook andere indicatoren meegenomen worden, denk daarbij aan het energielabel (EP2) of de daadwerkelijke energie intensiteit (kWh/m²/jr), de algehele conditiescore van het object o.b.v. NEN2767 (conditie 1 t/m 6), het algeheel gebouwbeeld (esthetisch, beleving, onderwijsgeschikt), enzovoorts. Neem contact op met [Kenniscentrum Ruimte-OK](#) voor advies hierover.

Bijlage 2: Minidagboek monitoring ventilatie en temperatuur in het klaslokaal (te gebruiken in combinatie met de CO₂-temperatuurmeter met monitoringsfunctie):

Bijlage 3: Formulier voor steekproefsgewijze meting van de CO₂-concentratie en temperatuur (te gebruiken indien geen CO₂-meter met monitoringsfunctie aanwezig is):

* Let op! De prestatie indicatie wil niet zeggen dat er direct een voor de gezondheid gevaarlijke situatie is ontstaan. Het geeft aan dat er een indicatie is dat het binnenklimaat geoptimaliseerd kan worden. CO₂-waarden bij 400ppm achtergrondconcentratie.

** De weging kan naar lokaal inzicht / wens aangepast worden.

Informatie en ondersteuning

Zie voor verdere informatie www.ventilatiehulp.nl of de [Handreiking Optimaal Ventileren](#).
Contactinformatie helpdesk: ventilatie@ruimte-ok.nl / 0800 – 022 44 02.

Disclaimer

Deze handreiking voor hulp bij het verkrijgen van een portfeuillebeeld voor binnenklimaat op scholen in het funderend onderwijs is een hulpmiddel voor het eerste globale inzicht. Het geeft geen feitelijke weergave van het daadwerkelijke binnenklimaat op de school, maar kan wel een indicatie geven voor vervolgonderzoek, of voor het bepalen van mogelijke grove vervolgstappen van grof naar fijn. Aan deze handreiking, de hierin weergegeven meetmethodiek, de scores en indicatiewaarden, de bijbehorende tool en andere informatie kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie is zoals deze is. Typ- en drukfouten voorbehouden. Geef eventuele onjuistheden in deze publicatie s.v.p. aan ons door via info@ruimte-ok.nl.

Bijlage 2

Minilogboek monitoring ventilatie en temperatuur in het klaslokaal

(te gebruiken in combinatie met de CO₂-/temperatuurmeter met monitoringsfunctie):

Houd gedurende de meetperiode het onderstaande minidagboek bij in het klaslokaal. Schrijf ieder uur in de tabel op:

1. Tijdstip;
2. Aantal aanwezigen in het klaslokaal, inclusief de docent;
3. Of de klep-/uitzetramen boven 1,80 m. zijn opengezet of weer zijn gesloten (of kantelramen in kantelstand);
4. Of de grote draairamen onder 1,80 m. zijn opengezet om aanvullend te spuien (bij voorkeur 5 à 10 minuten tussen de les of in de pauze);
5. In welke stand de mechanische ventilatie is geschakeld;
6. Eventuele opmerkingen (afwijkende omstandigheden, storm, strenge vorst, hittegolf, etc.)

Basisinformatie (s.v.p. invullen):

- Lokaalaanduiding:
- Datum meting: - - (dd/mm/jjjj)
- Naam docent:

Tijdstip meting:	Aantal aanwezigen in het lokaal	Klepramen boven 1,80m open (of kiepramen in kiepstand)**	Grote draairamen onder 1,80m open**	Deur open**	Stand mechanische ventilatie**	Opmerking
1.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
2.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
3.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
4.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
5.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
6.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
7.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit
8.:.....	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit

** Doorhalen wat niet van toepassing is.

Let op! Indien er geen ramen boven 1,80 m aanwezig zijn, ventileer dan met de ramen die beschikbaar zijn (deze situatie kan plaatsvinden bij oude schoolgebouwen).

Notities:

.....

.....

.....

.....

Dit minilogboek betreft slechts een indicatieve methode om, in combinatie met een CO₂-meting met monitoringsfunctie, een globaal beeld te krijgen van de bediening van de aanwezige voorzieningen voor luchtverversing en spui-ventilatie in het klaslokaal. Het vervangt een volledig onderzoek naar het binnenklimaat niet. Aan dit minilogboek kunnen geen rechten worden ontleend.

Bijlage 3

Formulier voor steekproefsgewijze meting van de CO₂-concentratie en temperatuur

(te gebruiken indien een standaard CO₂-meter zonder monitoringsfunctie aanwezig is):

Werkwijze voor het uitvoeren van de eendaagse meetmethode* (bij voorkeur 10 lesdagen herhalen, een kortere periode is mogelijk in overleg). Dit onderzoek helpt bij het verkrijgen van een beeld van het verloop van de CO₂-concentratie en de temperatuur in het klaslokaal bij normaal gebruik van de aanwezige ventilatievoorzieningen:

1. Kies minimaal twee lokalen uit in de school;
2. Zorg dat de klas zoveel mogelijk een volle bezetting heeft (25+1);
3. Gebruik een goede, bij voorkeur zelf kalibrerende, CO₂-meter en plaats de meter tussen 1,20 en 1,50 m. hoogte, maar niet te dicht bij de directe uitgedemde luchtstroom van personen of ramen/deuren;
4. Meet gedurende een gehele lesdag en schrijf ieder uur de CO₂-concentratie op. Doe dit vlak voor het einde van de les of voor de pauze (niet net na leswissel, luchten of pauze);
5. Laat de docent tijdens de metingen de ramen gewoon bedienen zoals hij of zij tijdens normaal gebruik ook zou doen (ventileren van boven naar beneden). Ga dus voor de meting niet expres de ramen dicht houden of juist extra veel (door)luchten als dat tijdens normaal gebruik ook niet gedaan zou worden. Let op, grote ramen en deuren de hele dag openhouden is geen ventileren maar doorluchten, doe dit 5 à 10 minuten tussen de lessen door of in de pauze);
6. Indien er in de school sprake is van verschillende ventilatiesystemen, kies dan het lokaal met het kwalitatief minst optimale systeem. Alle lokalen moeten immers goed geventileerd worden;
7. Voor het bijhouden van de CO₂-metingen kan de onderstaande tabel gebruikt worden;
8. Hou in de tabel ook de binnentemperatuur bij en noteer welke ramen gebruikt worden.

Basisinformatie lokaal:

- Lokaalaanduiding:
- Datum meting: - - (dd/mm/jjjj)
- Naam leerkracht:

Tijdstip meting:	Aantal aanwezigen (leerlingen + docent)	CO ₂ -concentratie (aflezen van de CO ₂ -meter)	Binnen-temperatuur (aflezen van de CO ₂ -meter of temperatuurmeter)	Klepramen boven 1,80m open (of kiepramen in kiepstand)**	Grote draairamen onder 1,80m open**	Deur open**	Stand mechanische ventilatie**	Naam docent:
Aanvang lesppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
1.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
2.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
3.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
4.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
5.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
6.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
7.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3
8.:.....ppm C	Ja/nee	Ja/nee	Ja/nee	aan/uit/1/2/3

** Doorhalen wat niet van toepassing is.

Aanvullende technische informatie over het lokaal (invullen indien bekend):

- Type ventilatiesysteem in lokaal?: A / B / C / D** ([zie handreiking optimaal ventileren](#))
- Bij mechanische ventilatie: regeling handmatig/regeling automatisch**

Notities:

.....

* Deze eendaagse meetmethode betreft slechts een indicatieve meting om op korte termijn een globaal beeld te krijgen van het binnenklimaat op scholen voor PO en VO. Het vervangt een volledig onderzoek niet. Indien recent reeds een uitgebreider onderzoek heeft plaatsgevonden naar het binnenklimaat of een CO₂-monitoringsysteem in de school aanwezig is, gebruik dan de uitgebreidere monitoringsgegevens.